

УДК 338.2.(477.043.2)

ЯКОВЛЄВА Олена Володимирівна, викладач кафедри економіки та фінансів факультету права та масових комунікацій Харківського національного університету внутрішніх справ

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Можливість соціально-економічного розвитку та темпи зростання національних економік безпосередньо залежать від стану економічної безпеки.

Основними складовими економічної безпеки кожної країни є фінансова, технологічна, інвестиційна, енергетична та продовольча безпека. Забезпечення економічної безпеки держави є важливим завданням для багатьох країн. Це завдання стає пріоритетним перед небезпекою фінансової кризи. Особливо це актуально, коли держава перебуває в зоні дії фінансової кризи, так як така ситуація априорі означає втрату фінансової безпеки в тій чи іншій мірі.

Економічна безпека держави залежить від інвестиційного клімату, тобто сукупності політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують інвестиційну діяльність вітчизняних та іноземних інвесторів. Тому держава об'єктивно потребує активізації інвестиційного процесу, його спрямування на забезпечення потенціалу позитивних економічних та соціальних змін в умовах загострення соціально-економічних суперечностей, виникнення руйнівних загроз здатності до економічного розвитку та підтримки економічного суверенітету держави.

Держава повинна сприяти формуванню привабливого інвестиційного клімату та гарантувати інвесторам недоторканність їх капіталу і можливість його повернення з відповідним доходом. На сьогодні інвестиційний клімат знаходиться в непривабливому становищі. Це пов'язано з політичною нестабільністю, недосконалістю законодавчої влади.

Інвестиційна безпека держави є важливою складовою системи економічної безпеки на макrorівні. Під економічною безпекою ми розуміємо такий стан економічної системи, який характеризується збалансованістю і стійкістю до негативного впливу будь-яких загроз, здатністю забезпечувати на основі власних економічних інтересів свій стійкий і ефективний розвиток [1].

Інвестиційна безпека держави – це рівень співвідношення між величиною інвестицій країни за кордон і отриманими інвестиціями, що задовольняє потреби внутрішньої економіки і підтримує позитивний платіжний баланс держави.

Таким чином, мета системи забезпечення інвестиційної безпеки полягає в тому, щоб створювати і підтримувати такі умови, які не дозволяють інвестиційному комплексу держави виходити зі стану, що гарантує його (інвестиційного комплексу) нормальне функціонування і розвиток.

Оскільки інвестиційна безпека являє собою суспільне благо, а виробництво суспільних благ є однією з невід'ємних функцій держави, то саме держава слід вважати вирішальною силою забезпечення інвестиційної безпеки. При цьому держава як суб'єкт забезпечення інвестиційної безпеки виступає в особі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також інших державних органів.

Для забезпечення інвестиційної безпеки держава в особі перерахованих вище органів має своєчасно виявляти існуючі загрози (передбачати виникнення майбутніх загроз). Крім того, держава повинна виявляти джерела цих загроз, тобто явища і процеси, що виводять інвестиційний комплекс з безпечного стану (здатні вивести його з цього стану в майбутньому). У разі виявлення таких джерел держава повинна вживати адекватні заходи, спрямовані на повернення інвестиційного комплексу до безпечного стану (на перешкоджання його відхилення від безпечного стану) [3].

Проблеми забезпечення інвестиційної безпеки можна розділити на три блоки:

- проблеми інвестиційної діяльності, що характеризуються самою можливістю і спрямованістю інвестиційних процесів і пов'язані з такими поняттями, як інвестиційний клімат та інвестиційний потенціал;
- проблеми інвестиційної сфери, що включають питання динаміки інвестиційної діяльності різних рівнів, балансу інтересів різних суб'єктів інвестиційної безпеки, керованість інвестиційних процесів тощо;
- проблеми реалізації інвестицій, тобто захист прав суб'єктів інвестиційної сфери, криміналізація інвестиційної сфери, корупційна складова, недобросовісна конкуренція в інвестиційній сфері і т.д.

Забезпечення інвестиційної безпеки досягається цілеспрямованою діяльністю держави, підприємств, населення.

З боку держави забезпечення інвестиційної безпеки передбачає проведення комплексу заходів політичного, технологічного, фінансового, соціально-економічного характеру.

До основних напрямів діяльності держави, щодо забезпечення економічної безпеки, необхідно включити:

- постійне вдосконалення інвестиційного клімату та потенціалу економічної системи;
- зміцнення і гарантований захист прав власності;
- вдосконалення юридичних процедур закріплення та захисту ліцензійних, патентних і суміжних прав;

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ:

Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«Актуальні питання безпеки фінансової системи держави»,
м. Харків, 21 лютого 2014 року

- забезпечення стійкої конвертованості та стабільності національної валюти;
- екологічна, соціальна та патріотична мотивація інвестиційної діяльності підприємств (фірм) і населення;
- ефективне податкове та митне регулювання;
- соціальна та інноваційна спрямованість державних інвестицій;
- зниження рівня злочинності ;
- підвищення інформованості всіх суб'єктів інвестиційної сфери (відкритість інвестиційного процесу).

Для підвищення інвестиційної безпеки держави необхідно усунути правові невизначеності; всіляко домагатися: розмежування повноважень державних органів у сфері приватизації, забезпечення прозорості та чіткої процедури приватизації інвестиційно-привабливих об'єктів, підвищення обґрунтованості оцінки майнових комплексів на основі застосування досконалих методичних документів, поліпшення якості ріелторських послуг, введення спрощеного порядку видачі архітектурно-планувальних завдань та технічних умов на проектування будівництва, нормативного встановлення стислих термінів їх видачі; введення інституту гарантій регіональної влади та органи соціального забезпечення для отримання іпотечних кредитів під будівництво житла для малозабезпечених громадян, скорочення термінів прийняття рішень про інвестування завдяки спрощенню організаційних процедур, поліпшення інформаційного забезпечення інвестиційних проектів, розробити і реалізувати довгострокову стратегію розвитку інвестиційного потенціалу нашої держави [2].

Отже, в сучасних умовах розвитку ринкової економіки важливим завданням є підтримання економічної безпеки держави, що, в свою чергу, залежить від стійкого і ефективного функціонування інвестиційного сектору.

Список використаних джерел:

1. Хорошева А.С. Условия обеспечения финансовой безопасности государства / А.С. Хорошева // Финансы, учет, банки. – №14. – 2008. – С.90-96
2. Барановский А. И. финансов безопасность в Украине (методология оценки и механизм обеспечения). - Режим доступа: <http://www.lib.ua-ru.net/inode/p-2/39006.html>
3. Михайлов В.С. [Теорія управління](#). Київ: Вища шк., 1988. 312 с.

Одержано 27.01.2014